

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Trondheim 06. juni 2017

Trondheim kommune, enhet idrett og friluftsliv
PB 2300 Sluppen
7004 Trondheim

Høringsuttalelse plan for friluftsliv og grønne områder

Forum for natur og friluftsliv i Sør-Trøndelags medlemsorganisasjoner er svært fornøyde med at Trondheim kommune nå har satt fokus på bevaring og utvikling av Trondheims bynære turmuligheter gjennom dette planinitiativet. Planen fremstår som helhetlig og gjennomarbeidet, med fokus på at brede lag av byens befolkning skal ha tilgang til grønne arealer som er egnet for friluftsliv og naturopplevelser.

Planen belyser utfordringer knyttet til byens friluftsområder på en forbillidlig måte og innsynsløsningen som planen er presentert i fremstår som brukervennlig og intuitiv, og særlig kartløsningen vil kunne være et svært nyttig verktøy i fremtidig arealplanlegging og arealsaksarbeid.

Våre hovedprioriteringer

Vi har noen innspill som vi ber dere ta i betraktning i det videre arbeidet. Blant annet savner vi prioriteringer knyttet til handlingsdelen. Vi ønsker at kommunen prioriterer:

Utbedring, etablering og vedlikehold av populære turveier med høy brukermasse eller stort brukerpotensial. Dette bør komme før prosjekter som har større symbolverdi enn bruksverdi. Gode turveier senker terskelen for å komme seg ut, og gjør det mer attraktivt å benytte seg av arealene. Stiene som er dårligst, men som favner flest folk bør prioriteres. Det må tas hensyn til sårbare naturtyper når man anlegger stier. Myr må ikke dreneres.

Tiltak for gående vinterstid. I handlingsplanen er det et punkt som omhandler oppgradering av utvalgte parkstier og turstier for å kunne vinterdriftes. Dette er bra, men vi ønsker å utvide dette til å gjelde for populære skiløyper der det ofte oppstår konflikt mellom folk på ski og til fots. Vi opplever at det er dels store konflikter, derfor ser vi at det kan være behov for å tilrettelegge for gåing også i skiløypetraséer. I Tromsø har man gjort dette med hell¹, og

---

¹ <https://allemannsretten.no/2015/01/28/lysloypa-for-alle/>

Trondheim kommune oppfordres til å dra veksler herfra. For eksempel så kan man forsøke å tilrettelegge med gå-soner på korte strekninger nær innfartsårene, og så rendyrke skisporet når man kommer litt lenger inn i marka. Gående starter ofte hjemmefra og har markakantene som mål, mens skiløpere starter ved parkeringsplassene for å komme lenger inn i marka.

Andre tiltak og innspill

Vi har inntrykket av at en begrensende faktor for vedlikehold og drift av turstier er at det er for lite kapasitet på avdelingene i kommunen som har ansvar for dette. Kan en utvidelse av stillingsressurser som er knyttet til drift av byens friluftsområder tas inn som et punkt i handlingsplanen?

I et av planens vedlegg pekes det også på kapasitetsutfordringer som hinder for utplassering av søppeldunker f. eks. Vi er av den oppfatningen at enhver har plikt til å praktisere sporløs ferdsel, men særlige problemområder rundt de store utfartsmålene bør kanskje få tilrettelagt denne type infrastruktur noe bedre.

Kan det etableres grillsteder/bålplasser ved populære utfartsmål for å forminske belastningen på jordsmonn, og samtidig få bukt med noe av avfallsproblematikken rundt brukte engangsgrillere som blir dumpet rundt disse utfartsmålene? Dette kan også ses i sammenheng med punktet over om søppelhåndtering.

Det anbefales å opprette en støtteordning for og i dialog med lag og foreninger, som forvalter markaplasser. Dette for å få på plass gode løsninger for uteområdene på markaplassene, så stedene kan forvaltes på best mulig måte til fordel for publikum. Et slikt tiltak kan være et ledd i en formalisering av samarbeid med frivillige organisasjoner for skjøtsel og drift av stiene og markaplasser for øvrig. Vi kjenner til at noen velforeninger og idrettslag får slik støtte, f. eks Strindamarka vel for Estenstadhytta. Flere organisasjoner er interessert i dette, blant annet Trondheim Turistforening og Sør-Trøndelag krets av Norges Speiderforbund. Et slikt samarbeid kan bidra til å avlaste hardt pressede Trondheim bydrift i sommerhalvåret som har ansvar for vedlikehold i marka. Økt dugnadsinnsats fra frivilligheten vil også bidra til å få flere tiltak ut av hver budsjettkrone. Dette kan også ses i sammenheng med det vi foreslår over om økte ressurser til Trondheim bydrift. Dette er vanlig praksis hos idrettslagene når nye idrettsanlegg skal driftes og skjøttes.

Skjøtsel av fiskeplasser er et annet tiltak vi gjerne skulle sett at kommunen i samarbeid med grunneiere tar initiativ til. Eksempelvis på tangen på østsiden av Nidelva mellom Nedre og Øvre Leirfoss, som før var en kjempefin fiskeplass, men som nå er grodd helt igjen og dermed er blitt ganske utilgjengelig. Dette er et problem som går igjen langs store deler av Nidelva, og det er store rom for å gjøre forholdsvis enkle tiltak som vil heve attraktiviteten på ørretfisket i elva betraktelig.

Det påpekes i planen at dekningen av grøntarealer og nærmiljøanlegg er få på østsiden av byen. I kartløsningen fremgår det f. eks ikke at arealet som diskolfanlegget på Othilienborg befinner seg i, er en stor park. Dette er med på å underbygge at dekningen er liten, men det stemmer nødvendigvis ikke. Går det an å få inn et kartlag som viser private allment

tilgjengelige grøntarealer? FNF-ST kjenner ikke til grunneierforholdene i nevnte park, men den er allment tilgjengelig, og bør komme frem i kartløsningen som følger med planen.

Skilting fra sentrale knutepunkt og ut til tuområdene bør være et satsningsområde. F. eks fra sentralstasjonen til Iladalen, og videre ut i marka.

Etablering av bydelstier er et annet tiltak som kan prioriteres. Stier som ikke nødvendigvis går ut i marka, men som tilrettelegges og driftes vinterstid for å senke terskelen for å komme seg ut på en tid av året der mange ikke går i marka. Det finnes allerede mange slike små stier og snarveier som benyttes til formålet, men skilting og en litt mer formell etablering av sti som brøytes vil gjøre det lettere å komme seg ut å gå. Dette innspillet kan ses i sammenheng med punkt 2 under hovedprioriteringene våre over. Midtbyrunden som er etablert av Turistforeningen er et eksempel til etterfølgelse.

Konfliktdempende tiltak mellom gående og syklende bør iverksettes. Dette kan være informasjons- og opplysningsarbeid, utbedring av stier og samarbeid med relevante organisasjoner.

Hva kan gjøres for å bedre dialogen mellom kommunen og grunneierne (og innad i kommunen for kommunalt eide arealer) når det gjelder hogst i viktige friluftslivsarealer? Kan man innføre meldeplikt, altså i forkant av hogst? Er det bestemte arealer kommunen kan peke ut at det ikke bør hugges i, av hensyn til friluftslivet - både adkomst og opplevelsesverdier? Vi erkjenner at det er juridisk vanskelig å gi pålegg om bevaring av skog for friluftslivet, men det bør likevel være fokus på å bevare enkelte skogsteiger som er spesielt viktige for naturopplevelsen.

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftsansjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen og på fjellet.

Denne uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening, Trondheim Turmarsjforening og Sør-Trøndelag krets av Norges Speiderforbund.

Marius Nilsen
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur